

Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно со член 32, член 22 став (1) и став (3) од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен Весник на Република Македонија“ број 12/2019), член 51 и 52 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, а во врска со член 74-а од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“, број 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 140/18, 208/18, 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“, број 98/19, 42/20, 74/21 и 215/21), на 52-та седница одржана на ден 10.10.2021 година, во присуство на овластен претставник на независниот кандидат за градоначалник на Општина Куманово, предложен од група на избирачи „За наше Куманово“ – Максим Димитриевски, со уредно овластаување од 08.10.2021 година и во отсуство на претставник на подносителот на приговорот - уредно повикан, ја донесе следната:

ОДЛУКА

1) Приговорот поднесен од организаторот/учесник на изборна кампања - Коалиција „Најдоброто за мојата општина“ предводена од СДСМ, преку овластен потписник Бранко Георгиевски, до Државната комисија за спречување на корупцијата заведен под архивски број 12-3713/1 од 05.10.2021 година, против независниот кандидат за градоначалник на Општина Куманово, предложен од група на избирачи „За наше Куманово“ – Максим Димитриевски поради повреда на член 78-а став 2,3 и 4 од Изборниот законик, со наводи дека на независниот кандидат за градоначалник на Општина Куманово, предложен од група на избирачи „За наше Куманово“ – Максим Димитриевски му е овозможено да користи поголем број на реклами паноа и билборди од со закон предвидените 10%, согласно членот 78-а став 4 алинеја 4, а во врска со ставот 2 на истиот член од Изборниот законик, како вкупен процент на дозволени реклами паноа и билборди кои можат да се искористат за политичко рекламирање на територијата на определена општина, во случајот Општина Куманово, во период на изборната кампања за избори за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 2021 година, **СЕ ОДБИВА**.

2) Оваа одлука стапува на сила со денот на донесувањето.

3) Одлуката на Државната комисија за спречување на корупцијата по овој приговор ќе се објави на нејзината веб страница во рок од 24 часа, а истата ќе се достави до подносителот на приговорот и до лицето против кое е поднесен приговорот.

4) Предметот број 12-3713/1 од 2021 година се затвора и се архивира.

Образложение

На ден 05.10.2021 година до Државната комисија за спречување на корупцијата е доставен Приговор заведен со архивски број 12-3713/1 од 05.10.2021 година врз основа на членот 74-а од Изборниот законик, кој е во врска со членот 32 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, поднесен од Коалиција „Најдоброто за мојата општина“ предводена од СДСМ, преку овластен потписник Бранко Георгиевски, а во врска со сомневање за незаконитости и прекршувања во изборниот процес и во изборната кампања за избори за членови на советите на општините и советот на Градот Скопје и за градоначалници

на општините и за градоначалник на Градот Скопје, 2021 година. Во Приговорот се содржани наводи за постоење на основано сомневање дека на Локалните избори 2021 година на територијата на Општина Куманово не е постапено согласно член 78-а став 2, 3 и 4 од Изборниот законик.

Во Приговорот се содржани наводи за постоење на основано сомневање дека на Локалните избори 2021 година на територијата на Општина Куманово не е постапено согласно член 78-а став 2, 3 и 4 од Изборниот законик. Во приговорот се наведува дека со низа на дејствија, на независниот кандидат за градоначалник на Општина Куманово, предложен од група на избирачи „За наше Куманово“ – Максим Димитриевски му е овозможено да користи поголем број на реклами паноа и билборди од со закон предвидените 10%, согласно членот 78-а став 4 алинеја 4, а во врска со ставот 2 на истиот член од Изборниот законик, како вкупен процент на дозволени реклами паноа и билборди кои можат да се искористат за политичко рекламирање на територијата на определена општина, во случајот Општина Куманово.

Во приговорот се наведува дека овие дејствија се директно на штета на Коалиција „Најдоброто за мојата општина“, предводена од СДСМ, која согласно членот 78-а став 4 алинеја 1 а во врска со ставот 2 на истиот член од Изборниот законик има право на закуп за политичко рекламирање на реклами паноа и билборди, на транспарентен и недискриминаторски начин, на 40% од вкупниот број достапни реклами паноа и билборди кои можат да се искористат на територијата на определена општина, во случајов Општина Куманово.

Дополнително, се наведува дека во конкретниот случај не може да се утврди дали реклами паноа и билборди се законски поставени, односно на истите не е означено кое правно лице стопанисува со нив и под кој број се води секој од нив поединечно, со што е невозможно да се утврди дали овие реклами паноа и билборди се дел од пакетот кој е понуден за политичко рекламирање и даден на одредена политичка партија, односно кандидат по пат на ждрепка, согласно член 78-а став 5 од Изборниот законик, што предизвикува сомневање дека не се почитувани одредбите од Изборниот законик за финансирање на изборна кампања, дека не е почитуван принципот за транспарентен и дискриминаторски начин на поделба на реклами паноа и билборди за политичко рекламирање, дека има нееднаков пристап на сите учесници во изборната кампања и дека постои основано сомневање за злоупотреба на службена должност на Градоначалникот на Општина Куманово.

Во прилог на приговорот се доставени фотографии од девет реклами паноа и билборди кои се користат за политичко рекламирање на независниот кандидат за градоначалник на Општина Куманово – Максим Димитриевски.

Државната комисија за спречување на корупцијата постапувајќи согласно член 74-а став 2 од Изборниот законик и членот 32 став 2 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, приговорот со прилог документација го достави до лицето против кое е поднесен, во рок од 24 часа од приемот на приговорот, со писмено известување број 12-3713/2 од об.10.2021 година, со напомена дека по наводите од приговорот може да се изјасни во рок од 3 дена од денот на приемот на известувањето, односно најдоцна до 09.10.2021 година (сабота) до 12:00 часот со достава на писмено изјаснување во Архивата на Државната комисија за спречување на корупцијата.

Истовремено, согласно со член 32 став 4 и 5 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, лицето против кое е поднесен приговорот е известено дека ДКСК наводите од предметниот приговор ќе ги испита и ќе постапи по приговорот на јавна седница закажана за 10.10.2021 година (недела) во 11:00 часот и му е укажано на правото преку овластен претставник да присуствува на јавната седница.

По повод поднесениот приговор, согласно со член 32 став 5 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, на закажаната јавна седница повикан е и му е укажано на правото преку овластен претставник да присуствува и подносителот на приговорот.

Заради утврдување на фактичката состојба по приговорот, Државната комисија при постапувањето по приговорот се обрати до Општина Куманово со барање да достави одлука за локации за реклами паноа и билборди кои ќе се користат во изборен период за Локални избори 2021 година за платено политичко рекламирање, а воедно обезбеди податоци од Државната изборна комисија за ждрепката за распределба на локациите за политичко рекламирање преку реклами паноа и билборди.

На ден 08.10.2021 година е доставено писмено изјаснување во однос на наводите од приговорот од страна на Максим Димитриевски – независен кандидат за градоначалник на Општина Куманово, преку полномошник – адвокат Владимир Трајковски. Во изјаснувањето се наведува дека кандидатот постапил согласно член 78-а став 7 од Изборниот законик, кој гласи: „Доколку некоја политичка партија, коалиција или независен кандидат не го искористи вкупниот процент за закуп на реклами паноа и билборди или извлечените локации, останатите политички партии и независни кандидати имаат право на закуп на истите“. Членот 78-а став 4 го предвидува процентот на реклами паноа и билборди кои се првично достапни на наведените учесници на изборите, меѓутоа не забранува доколку некој од учесниците не го искористи своето право на закуп на реклами паноа и билборди кои му се понудени, истите да бидат закупени од некој од другите учесници на изборите, па кандидатот за градоначалник ги има закупено првично понудените локации од страна на правните лица кои стопанисуваат со истите согласно извршената ждрепка од страна на ДИК, но и дополнително понудени преостанати локации за кои другите политички субјекти немале интерес и не биле закупени од нивна страна. Во продолжение, се наведува дека во однос на наводите од приговорот дека е постапено спротивно на член 78-а став 2 од Изборниот законик кандидатот не е во можност да се прозинесе од причина што нема никакви ингеренции во однос на утврдување на максималниот број на реклами паноа и билборди кои се користат за рекламирање на Локалните избори 2021 година.

Во изјаснувањето се наведува дека како потврда за горенаведеното, во прилог се доставува кореспонденција по е-пошта со правните лица кои стопанисуваат со реклами паноа и билборди. На ден 22.09.2021 година од страна на Скрин Медиа се известени дека согласно извршената ждрепка во ДИК, еден ден претходно, на вонпарламентарните партии и независни кандидати им припаднал Пакет бр.3, при што биле повикани да учествуваат на распределбата на локациите. На 27.09.2021 година, од страна на истото правно лице е доставена листа со преостанати слободни локации, кои како што наведува правното лице, ќе бидат резервирани врз принципот „прв дојден прв услужен“. Во прилог е доставена таква кореспонденција и со останати правни лица кои стопанисуваат со реклами паноа и билборди на територијата на Општина Куманово, односно Акцент Медиа, ОК Медиа и АЦГ Дизајн.

Од доставената комуникација во прилог, која се одвивала преку електронска пошта, а остварена помеѓу група на избирачи „За наше Куманово“ и правните лица кои стопанисуваат со билборди на територијата на Општина Куманово, се констатира дека кандидатот бил повикан од страна на Акцент Медиа и Скрин Медиа да учествува на распределба на локациите за рекламирање кои припаднале на вонпарламентарните партии и независни кандидати по извршената ждрепка од ДИК. После датумите одредени за таа распределба, истите правни лица доставиле известувања за преостанати локации за рекламирање кои останале неискористени од останатите пакети дodeleni врз основа на член 78-а став 4 од Изборниот законик. Воедно, се констатира и дека група на избирачи „За наше Куманово“ самата се обратила за локации за рекламирање до АЦГ Дизајн и ОК Медиа.

Општина Куманово, со својот одговор информира дека не постапила согласно член 78-а став 3 од Изборниот законик, според кој општините и правните лица кои стопанисуваат со реклами паноа и билборди се должни во рок од пет дена од денот на распишување на изборите, односно од 06.08.2021 година, јавно да ги објават локациите и цените за закуп на реклами паноа и билборди, кои може да се

користат за политичко рекламирање, со образложение дека во периодот од пет дена од распишување на изборите, ниту еден од правните субјекти, кои потпишале договор за доделување на локации за поставување на рекламни паноа и светлечки реклами на територија на Општина Куманово согласно Програма за поставување урбана опрема (реклами) на подрачјето на град Куманово („Службен гласник на Општина Куманово“ бр.6/19), не доставиле барање со комплетна потребна документација за поставување на билбордите, поради што општината не била во можност да постапи согласно цитираниот член од Изборниот законик. Општината информира дека не располага со информација, и нема добиено известување од ДИК, како е направена распределбата на локациите за политичко рекламирање на билбордите, односно како е спроведена постапка утврдена во член 78-а, став (6), со што едновремено укажува дека ждрепката од ставот (5) на истиот член ја спроведува Државната изборна комисија. Евентуално доставените локации до ДИК се со претпоставка, доставени од страна на самите правни субјекти.

Согласно наведената Програмата за поставување урбана опрема (реклами) на подрачјето на град Куманово, објавен е јавен оглас во март 2021 година за доделување на локации за поставување на реклами паноа и светлечки реклами на територија на Општина Куманово, врз основа на кој се потпишани пет договорисо „АЦГ ДИЗЈАН“ Куманово, „АКЦЕНТ МЕДИА“, „СКРИН-МЕДИА“, „ОК МЕДИА“ и „АЦГ ДИЗЈАН“ - за светлечки реклами. Видно од посочената програма и објавениот оглас, локациите за поставување на реклами паноа се дефинирани со вкупен број од 44 локации, плус 3 локации за потребите на Општина Куманово. Согласно член 78-а став 2 од Изборниот законик, максималниот број на реклами паноа и билборди од ставот (1) на овој член кои може да се користат за политичко рекламирање изнесува 50% од вкупниот број на територијата на определена општина, градот Скопје, односно на територијата на кое определено правно лице стопанисува со истите. Од информациите добиени од Државната изборна комисија за извршената ждрепка за распределба на локациите на територијата на Општина Куманово, врз основа на критериумите од член 78-а став 4 од Изборниот законик, се констатира дека за вонпарламентарни партии и независни кандидати се доделени 3-билборди (Акцент Медиа и Скрин Медиа).

На јавната седница одржана на ден 10.10.2021 година, од страна на Државната комисија констатирано е присуство на овластен претставник на лицето против кого е поднесен приговорот – независниот кандидат за градоначалник на Општина Куманово, предложен од група на избирачи „За наше Куманово“ – Максим Димитриевски, како и констатирано е отсуство на претставник на подносителот на приговорот.

Имајќи ја предвид целокупната фактичка состојба во однос на наводите од приговорот, како и релевантната законска регулатива, се констатира дека согласно член 78-а став 7 од Изборниот законик, доколку некоја политичка партија, коалиција или независен кандидат не го искористи вкупниот процент за закуп на реклами паноа и билборди или извлечените локации, останатите политички партии и независни кандидати имаат право на закуп на истите. Оваа одредба им дозволува на политичките партии и независните кандидати да користат локации - реклами паноа и билборди кои останатите политички партии, коалиции или кандидати не ги искористиле во рамки на нивниот доделен процент на рекламен простор согласно член 78-а став 4 од Изборниот законик. Меѓутоа, во самиот Изборен законик нема одредба која упатува на тоа на кој начин и по кои критериуми се врши таа распределба на преостанати локации, ниту постои основ во законот за доуредување на ова прашање преку подзаконски акт.

Поради ова, наводите дека независниот кандидат за градоначалник на Општина Куманово, предложен од група на избирачи „За наше Куманово“ – Максим Димитриевски му е овозможено да користи поголем број на реклами паноа и билборди од со закон предвидените 10%, согласно членот 78-а став 4

алинеја 4 од Изборниот законик а во врска со ставот 2 на истиот член од Изборниот законик, како вкупен процент на дозволени реклами паноа и билборди кои можат да се искористат за политичко рекламирање на територијата на определена општина, во случајот Општина Куманово – во конкретниот случај не се потврдени ниту правно издржани.

Конечната состојба по овие и слични наводи, ќе може да се констатира по доставување на извештаите од член 78-а став 8 од Изборниот законик, според кој правните лица кои стопанисуваат со рекламните паноа и билборди се должни да поднесат извештај за дodelените локации за секој учесник во изборната кампања, средствата кои се побаруваат од секој учесник како и средствата кои се наплатени.

Во однос на недореченоста на Изборниот законик во однос на начинот на отстапување на преостанати локации на реклами паноа и билборди, Државната комисија во согласност со членот 17 став 1 точка 2 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси ќе спроведе антикорупциска проверка на одредбите од глава VI од Изборниот законик „Изборна кампања“.

Споменатите наоди и законски слабости детектирани при постапувањето по приговорот, ќе се земат предвид при изготвување на посебниот извештај за утврдените состојби во финансирањето на изборната кампања кој Државната комисија за спречување на корупцијата го доставува на разгледување до Собранието на Република Северна Македонија,

Во однос на наводите од приговорот дека на билбордите не е означено кое правно лице стопанисува со нив и под кој број се води секој од нив поединечно, во Изборниот законик не е предвидена обврска правното лице кое стопанисува со рекламните паноа и билборди да биде истакнато на истите.

Имајќи го предвид горенаведеното, Државната комисија за спречување на корупцијата одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

Правна поука:

Против Одлуката на Државната комисија за спречување на корупцијата е дозволена тужба до Управниот суд во рок од 24 часа од приемот на Одлуката.

По заклучок на ДКСК:
Изработил: Б.К.Ш

Доставено до:
 - Архива
 - Подносителот
 - Учесник во изборна кампања против кој е поднесен приговорот

**ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА**
Претседател
Билјана Ивановска

